

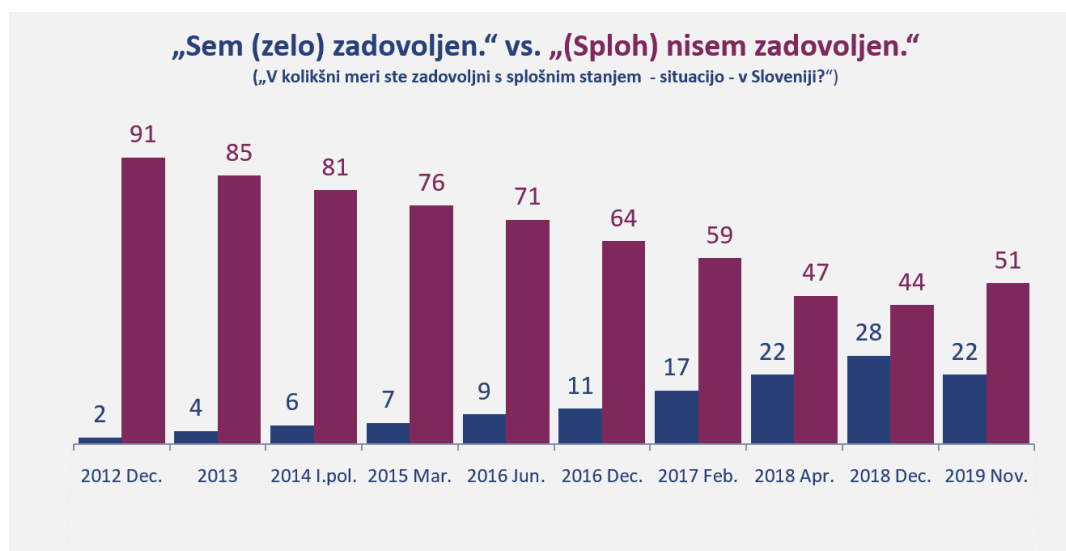
SPOROČILO ZA MEDIJE

VALICON OGLEDALO SLOVENIJE 2019

Trend naraščanja stopnje zadovoljstva s stanjem v družbi, ki smo ga opazovali vse od vstajniškega leta 2012, se je po sedmih letih ustavil in obrnil smer - nezadovoljnih s stanjem v družbi je letos več kot v enakem obdobju lani. Podobno je z oceno osebnega zadovoljstva - povečal se je delež tistih, ki so nezadovoljni in črnogledi. Zaupanje v institucije in poklice pa se medtem še vedno izboljšuje in ostaja med najvišjimi odkar izvajamo raziskavo.

ZADOVOLJSTVO S STANJEM V DRUŽBI

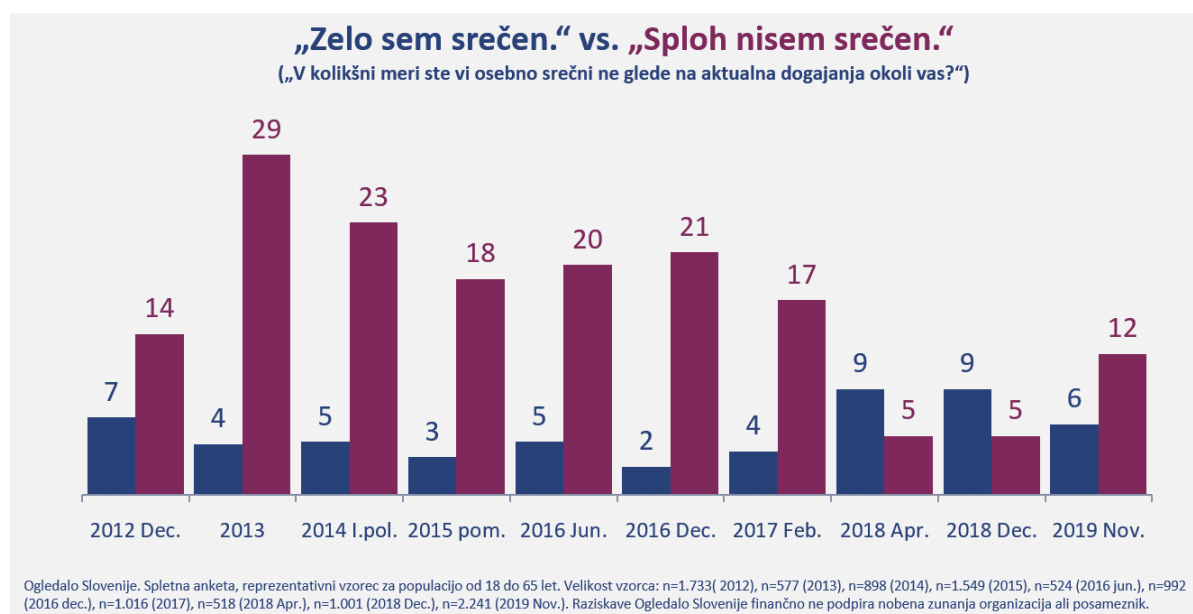
Raziskava Ogledalo Slovenije meri zadovoljstvo prebivalcev s "splošnim stanjem" v Sloveniji, pričakovanja o nadaljnjem razvoju dogodkov, oceno osebne sreče in osebno razpoloženje glede prihodnosti. Zadnje meritev smo izvedli v začetku novembra. **Trend zmanjševanja nezadovoljstva**, ki ga je bilo opaziti v meritvah od začetka izvajanja raziskave decembra 2012, ko je bil delež nezadovoljnih s stanjem v družbi najvišji (obdobje protestov), pa **do decembra lani, ko se je več kot prepolovil in dosegel najnižjo točko (44%), se je spet obrnil navzgor**. Zadnja meritev kaže, da je nezadovoljnih 51 odstotkov anketiranih, kar je več kot v zadnjih dveh meritvah, zmanjšal pa se je tudi delež zadovoljnih, ki je na ravni meritve iz aprila 2018, to je 22 odstotkov. Delež teh, ki »sploh niso zadovoljni s splošno situacijo v Sloveniji«, se je povečal za slabih šest odstotnih točk, delež »zelo zadovoljnih« pa se je prepolovil iz 1,6 odstotka na 0,7 odstotka.

»Čeprav raziskovalci spremembo rezultata v eni časovni točki neradi interpretiramo kot spremembo trenda – za kaj takega sta potrebni vsaj dve zaporedni meritvi s podobnim rezultatom – pa je tokratni rezultat vseeno pomenljiv. Najprej zato, ker je razlika glede na predhodno meritve statistično značilna, trend vseh meritev pred tem, od leta 2012 dalje, je tako rekoč linearen, še bolj pa zato, ker podoben trend nakazujejo tudi nekatere druge raziskave in meritve. Tako tudi raziskava Potrošniški monitor, s katero merimo spremembe v nakupnih navadah in občutja potrošnikov, ki je bila izvedena v istem času, kaže podoben obrat navzdol, predvsem glede pričakovanj v zvezi s prihodnjim osebnim finančnim stanjem in obsegom potrošnje. Kar pa je še posebej indikativno, so izjave udeležencev fokusnih skupin, ki smo jih izvajali v zadnjih dveh mesecih, na različne teme – potrošniki namreč sami omenjajo prihajajočo krizo, ki »naj bi se zgodila«, pri tem pa pogosto omenjajo medije kot vir za takšno razmišljanje. Obstaja torej povsem realna bojazen, da bi na znižanje gospodarske rasti lahko vplivalo tudi preventivno vedenje potrošnikov, ki bi se v pričakovanju recesije začeli vesti bolj preudarno še predno bi recesija dejansko nastopila. To pa pomeni, da za morebitno recesijo v Sloveniji nevarnost ne prihaja le od zunaj, iz trgov, kamor Slovenija največ izvažata, temveč tudi od znotraj, s strani domačih potrošnikov, ki utegnejo preventivno znižati obseg potrošnje,« opozarja Andraž Zorko iz Valicona.

OSEBNO RAZPOLOŽENJE

Podobno kot delež nezadovoljnih s stanjem v družbi se je tokrat **povečal tudi delež teh, ki »sploh niso srečni«** (12%), **nižji pa je tudi delež »zelo srečnih«** (6%). Preobrat v trendu osebnega razpoloženja in zadovoljstva s stanjem v družbi, ki ga beležimo v naši raziskavi, sovpada z ugotovitvami nekaterih drugih meritev, izvedenih v zadnjih mesecih, kot so na primer jesenski padec podpore vladi (Vox Populi in Barometer), slabše razpoloženje potrošnikov konec poletja (SURs) ter pričakovanja v zvezi z bodočim finančnim stanjem in obsegom potrošnje (Potrošniški monitor).

ZAUPANJE V INSTITUCIJE IN POKLICE

Ogledalo Slovenije spremlja tudi stopnjo zaupanja v institucije in poklice. Zaupanje se meri na štiristopenjski lestvici, od »sploh ne zaupam« in »bolj ne zaupam« do »bolj zaupam« in »zelo zaupam«. Stopnjo zaupanja dobimo s preprostim izračunom razlike med prvima in drugima dvema odgovoroma. **Pozitivna stopnja zaupanja tako pomeni, da je bil delež pozitivnih odgovorov (»bolj zaupam« in »zelo zaupam«) višji, in obratno.** Če bi vsi odgovorili, da nekomu zelo zaupajo, bi bila stopnja enaka 100, nasprotno bi veljajo, če bi vsi odgovorili, da nekomu sploh ne zaupajo.

rang	Institucije in organizacije	Dec. 2018	Nov. 2019	Razlika
1	Mala slovenska podjetja	56%	50%	-6
2	Podjetje, organizacija, v kateri delujete	38%	42%	+4
3	Policija	30%	26%	-4
4	Vojska	22%	19%	-3
5	Velika slovenska podjetja	15%	14%	-1
6	Šolstvo	0%	5%	+5
7	Predsednik republike	-1%	4%	+5
8	Zdravstvo	-3%	4%	+7
9	Trgovine / trgovska podjetja	4%	-6%	-10
10	Tuja velika podjetja	-9%	-9%	0
11	Župani	-31%	-28%	+2
12	Javna uprava	-34%	-30%	+4
13	RTV Slovenija	-21%	-34%	-13
14	Sindikati	-38%	-34%	4
15	Banke	-25%	-36%	-11
16	Evropska komisija	-43%	-39%	+4
17	Sodišča	-42%	-42%	0
18	Mediji	-44%	-46%	-2
19	Cerkev	-57%	-53%	+4
20	Vlada	-56%	-55%	+1
21	Stranke opozicije	-67%	-60%	+7
22	Stranke vladne koalicije	-61%	-63%	-2
23	Državni zbor	-64%	-67%	-3

Povprečno zaupanje v institucije v primerjavi s prejšnjo meritvijo ostaja enako (-19%) in obenem še vedno med višjimi, odkar izvajamo raziskavo. V zadnjih nekaj letih je mogoče opaziti predvsem **konsistentno rast zaupanja v podjetja in organizacije, kjer posamezniki delujejo** (v primerjavi z letom 2016 se je zaupanje v te institucije več kot podvojilo). Dokaj stabilna je tudi **podpora vojski in policiji**, ki pa sta letos vseeno izgubili nekaj zaupanja. Nekaj zaupanja so izgubila tudi **mala slovenska podjetja (-6)**, ki kljub temu še vedno ostajajo na vrhu lestvice, visoko pozicijo pa v zadnjih meritvah ohranjajo tudi **velika slovenska podjetja**. V primerjavi s koncem leta 2018 je zaupanje **najbolj naraslo strankam opozicije (+7%)**, ki so se na lestvici pomaknile iz zadnjega 23. na 21. mesto, **ter zdravstvu (+7%)**, kjer je zaupanje po več letih padanja spet pozitivno. Tudi zaupanje v **predsednika republike ni več negativno**, podobno kot zaupanje v **šolstvo je naraslo za pet odstotnih točk**.

Kljub porastu zaupanja v nekatere politične institucije v zadnji meritvi, te institucije še vedno ostajajo prikovane na dno lestvice. Na drugi strani lahko opazimo, da je **največji padec stopnje zaupanja doletel RTV Slovenija, ki je trenutno na 13. mestu**, njihova stopnja zaupanja pa se je znižala iz -21 na -34 odstotnih točk. Relativno visok padec stopnje zaupanja beležijo tudi banke (-11), ki so se iz 12. mesta pomaknile na 15. mesto, ter trgovine oziroma trgovska podjetja (-10), ki so se v primerjavi z lani pomaknile za tri mesta navzdol.

»Prebivalci najbolj zaupajo malim slovenskim podjetjem in podjetjem ter organizacijam, v katerih delujejo. To je zelo zdrava osnova za gospodarsko rast. Visoko so uvrščena tudi velika slovenska podjetja, med ene in druge pa se umeščata dva represivna organa države, policija in vojska. Sledijo šolstvo, zdravstvo in predsednik republike, ki zaključuje institucije s pozitivno stopnjo zaupanja. To so torej institucije, ki predstavljajo temeljne vrednote Slovencev – delo, varnost, zdravje, izobraževanje, mir – in ki hkrati predstavljajo temelj uspešnosti in zadovoljstva državljanov z državo, v kateri delujejo in živijo. Prav nasprotno pa velja za institucije, ki predstavljajo izvršno, zakonodajno in sodno vejo oblasti, javno upravo, cerkev, banke, sindikate in medije,« je rezultate povzel Zorko.

rang	Poklici in posamezniki	Dec. 2018	Nov. 2019	Razlika
1	Gasilci	93%	92%	-1
2	Medicinske sestre	76%	80%	+4
3	Znanstveniki	61%	66%	+4
4	(Mali) podjetniki	45%	52%	+7
5	Zdravniki	42%	49%	+7
6	Navadni človek z ulice	34%	43%	+9
7	Vojaki	37%	43%	+6
8	Učitelji	36%	35%	-1
9	Policisti	36%	32%	-4
10	Umetniki	29%	27%	-2
11	Univerzitetni profesorji	27%	9%	-17
12	Raziskovalci javnega mnenja	-7%	-8%	-1
13	TV voditelji	-10%	-13%	-3
14	Odvetniki	-33%	-15%	+18
15	Sodniki	-36%	-36%	n.s.
16	Javni tožilci	-41%	-37%	+4
17	Sindikalisti	-45%	-39%	+6
18	Novinarji	-33%	-40%	-7
19	Direktorji	-44%	-44%	n.s.
20	Občinski uradniki	-44%	-45%	-1
21	Duhovniki	-53%	-46%	+6
22	Državni uradniki	-51%	-49%	+2
23	Vladni ministri	-69%	-70%	-1
24	Politiki na splošno	-86%	-87%	-1

Med poklici na prvem mestu še vedno ostajajo gasilci, ki so v primerjavi z letom 2018 izgubili eno odstotno točko, a **še vedno uživajo zelo visoko zaupanje javnosti (92%)**. Tudi drugo in tretje mesto, ki ju zasedajo **medicinske sestre (80%) in znanstveniki (66%)**, ostajata nespremenjeni. Na dnu lestvice prav tako ni opaziti večjih pretresov, je pa močno naraslo zaupanje v odvetnike (+18), za katere je stopnja zaupanja še vedno negativna. Povečalo se je tudi zaupanje v navadnega človeka z ulice (+9), zdravnike (+7) in male podjetnike (+7). **Največ zaupanja so tokrat izgubili univerzitetni profesorji (-17)**, kar bi verjetno lahko pripisali še eni aferi z razdeljevanjem denarja na univerzi, tokrat v Mariboru, nekaj zaupanja pa so izgubili tudi novinarji (-7) in policisti (-4).

###

Podatki o raziskavi

Raziskava je bila izvedena v okviru spletnega panela anketirancev Jazvem.si. Spletni panel Jazvem.si je največji spletni panel anketirancev v Sloveniji, katerega tri četrtine članov je bilo rekrutiranih s pomočjo verjetnostnega vzorčenja. Rezultati so reprezentativni za slovensko spletno populacijo od 18 do 65 let, po spolu, starosti, izobrazbi in regiji. Stopnja penetracije interneta v tej starosti na sploh v Sloveniji je 85%, višja od stopnje penetracije fiksne telefonije.

Čas anketiranja in velikost vzorca:
2018: 14.-16./21.-23. december; n=1.001
2019: 29.10.-5.11.; n=875

###

O družbi Valicon

Družba Valicon že od leta 1996 aktivno spremlja javno mnenje in dogajanja v družbenem okolju v Sloveniji (pred letom 2007 pod imenom CATI). V zadnjih letih smo v družbi Valicon posebno pozornost namenili graditvi spletnega panela anketirancev ter razvoju metod, s katerimi spremljamo razpoloženja državljanov oz. volivcev. Med temi velja omeniti t.i. »migration-poll« in »post-poll«, s katerimi smo že večkrat pojasnili nepričakovane zasukе v zadnjih dneh pred volitvami. Raziskave Ogledalo Slovenije finančno ne podpira nobena zunanja organizacija ali posameznik.

Valicon je sicer ena od vodilnih družb za trženjsko svetovanje in raziskave na območju jugovzhodne Evrope. Valicon je specializiran za majhne trge, naročniku prilagojene rešitve, napredno metodologijo in poglobljen vpogled v naročnikovo področje delovanja. Osnovna dejavnost družbe je trženjsko svetovanje na podlagi trženjskih raziskav. Znanja in spretnosti zaposlenih segajo v discipline, kot so upravljanje z znamkami, svetovanje menedžmentu, inovacije, mediji, napovedovanje trendov, spletne strategije in data mining. Valicon svojim naročnikom že danes nudi svoje storitve na celotnem območju nekdanje Jugoslavije, preko izbranih partnerjev pa tudi v drugih državah jugovzhodne Evrope.

Več informacij:

Valicon d.o.o.

Kopitarjeva 2, Ljubljana

T. 01/ 420 49 00 (Andraž Zorko, partner)

F. 01/ 420 49 60

E. pr@valicon.net

W. www.valicon.net

PRILOGA – REZULTATI V OSNOVNI OBLIKI

OSEBNO RAZPOLOŽENJE

»V KOLIKŠNI MERI STE VI OSEBNO SREČNI NE GLEDE NA AKTUALNA DOGAJANJA OKOLI VAS?«

	Dec. 2018	Nov.2019
sploh nisem srečen	4,9	11,5
nisem srečen	24,5	28,4
sem srečen	61,4	53,3
zelo sem srečen	9,2	6,7

»KAKO VI OSEBNO GLEDATE NA PRIHODNOST NA SPLOŠNO, BOLJ PESIMISTIČNO ALI BOLJ OPTIMISTIČNO?«

	Dec. 2018	Nov.2019
bolj pesimistično	18,2	24,8
niti eno niti drugo	38,3	39,6
bolj optimistično	43,5	35,5

ZADOVOLJSTVO S STANJEM V DRUŽBI

»V KOLIKŠNI MERI STE ZADOVOLJNI S SPLOŠNIM STANJEM (SITUACIJO) V SLOVENIJI?«

	Dec. 2018	Nov.2019
sploh nisem zadovoljen	14,4	19,9
nisem zadovoljen	29,5	31,3
niti eno niti drugo	27,7	27,1
sem zadovoljen	26,8	21,2
zelo sem zadovoljen	1,6	0,7

»ALI SE VAM ZDI, DA STANJE V SLOVENIJI GRE NA BOLJE, SLABŠE ALI OSTAJA ENAKO?«

	2018 Dec.	Nov.2019
gre na boljše	20,4	14,0
ostaja enako	40,1	34,6
gre na slabše	39,5	51,5

»V KOLIKŠNI MERI ZAUPATE...?«

(RAZVRŠČENE GLEDE NA SKUPNO STOPNJO ZAUPANJA)

Institucije in organizacije	sploh ne zaupam	bolj ne zaupam	bolj zaupam	zelo zaupam
Mala slovenska podjetja	4,7%	20,2%	62,0%	13,1%
Podjetje, organizacija, v kateri delujete	6,1%	22,9%	57,1%	13,8%
Policija	8,8%	28,3%	54,0%	8,9%
Vojska	12,5%	28,2%	52,2%	7,2%
Velika slovenska podjetja	8,0%	34,8%	53,3%	3,9%
Šolstvo	9,8%	37,9%	47,1%	5,2%
Predsednik republike	15,3%	32,6%	45,0%	7,0%
Zdravstvo	10,0%	38,0%	46,0%	6,0%
Trgovine / trgovska podjetja	8,9%	44,1%	45,3%	1,8%
Tuja velika podjetja	10,2%	44,2%	42,8%	2,7%
Župani	19,3%	44,8%	34,1%	1,8%
Javna uprava	20,7%	44,3%	33,7%	1,4%
RTV Slovenija	30,8%	36,0%	30,4%	2,8%
Sindikati	23,4%	43,6%	31,3%	1,7%
Banke	20,0%	48,0%	30,8%	1,1%
Evropska komisija	26,0%	43,6%	29,1%	1,3%
Sodišča	26,4%	44,5%	26,3%	2,8%
Mediji	24,2%	48,8%	25,8%	1,2%
Cerkev	43,6%	32,9%	21,1%	2,4%
Vlada	37,0%	40,5%	21,6%	0,9%
Stranke opozicije	29,0%	51,1%	18,0%	1,9%
Stranke vladne koalicije	31,0%	50,6%	17,9%	0,6%
Državni zbor	32,8%	50,9%	16,1%	0,3%

»V KOLIKŠNI MERI ZAUPATE...?«

(RAZVRŠČENI GLEDE NA SKUPNO STOPNJO ZAUPANJA)

Poklici in posamezniki	sploh ne zaupam	bolj ne zaupam	bolj zaupam	zelo zaupam
Gasilcem	1,7%	2,3%	28,8%	67,3%
Medicinskim sestram	1,9%	7,9%	57,5%	32,7%
Znanstvenikom	3,3%	13,9%	61,9%	20,9%
Malim podjetnikom	2,7%	21,1%	67,7%	8,5%
Zdravnikom	5,3%	20,1%	56,8%	17,8%
Navadnemu človeku z ulice	5,4%	23,1%	58,4%	13,0%
Vojakom	7,7%	20,9%	57,2%	14,2%
Učiteljem	6,6%	25,9%	58,0%	9,5%
Policistom	8,7%	25,1%	53,4%	12,8%
Umetnikom	8,2%	28,4%	55,7%	7,7%
Univerzitetnim profesorjem	11,1%	34,1%	48,2%	6,5%
Raziskovalcem javnega mnenja	11,2%	42,8%	41,9%	4,0%
TV voditeljem	12,9%	43,6%	42,1%	1,4%
Odvetnikom	16,1%	41,3%	38,8%	3,8%
Sodnikom	23,5%	44,5%	29,8%	2,2%
Javnim tožilcem	22,7%	46,0%	29,4%	1,9%
Sindikalistom	22,2%	47,6%	29,2%	1,0%
Novinarjem	22,2%	47,7%	28,4%	1,7%
Direktorjem	18,6%	53,2%	27,1%	1,0%
Občinskim uradnikom	18,5%	54,0%	26,7%	0,8%
Duhovnikom	40,1%	33,0%	24,3%	2,6%
Državnim uradnikom	22,6%	51,7%	25,1%	0,5%
Vladnim ministrom	34,4%	50,4%	15,1%	0,1%
Politikom na splošno	47,0%	46,4%	6,5%	0,2%